

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unŭ anŭ 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe anŭ 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Ō seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicat

Sorisorŭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

N°. 119.

Vineri 13 (25) Iulie

1884.

Nou Abonamentŭ

la

„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1-a Iuliu st. v 1884 se începe unŭ nou abonamentŭ, la care invitămŭ pe onorații amici și sprijinitori ai fōiei nōstre.

Abonamentul: Pentru Austro-Ungaria cu posta: pe trei luni 3 fl., pe șese luni 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl. Pentru România și străinătate: pe trei luni 9 franci, pe șese luni 18 franci, pe unŭ anŭ 36 franci.

Rogămŭ pe d-nii abonați ca se binevoiescŭ a-și reînŭ de cu vreme prenumerările pentru ca trāmiterea űiarului sē nu se intrerupă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Brașovŭ în 12 (24) Iulie.

Croații se pregăteau să arangeze o excursiune la Praga, ca să salute pe Cehi cu privilegiul deschiderii teatrului lorŭ naționalŭ. Vēdēndŭ însă înfrățirea Cehilorŭ cu Maghiarii, de care amŭ vorbitŭ în numărul de ieri, s'au hotărītŭ să rămānă acasă și au sistatŭ definitivŭ tōte pregătirile de călătorie.

Scirea acēsta, ce ni-o transmite firulŭ telegraficŭ, ne arată în modŭ destulŭ de flagrantŭ cātŭ de mare este ađi ura Croațilorŭ în contra Maghiarilorŭ. Ei au așteptatŭ ca Cehii să primescă pe Maghiarii veniți din Peșta la Praga cātŭ se pōte de rece și se nu-i bage multŭ în seamă. După ce însă s'a întēplatŭ contrariulŭ și-au űisŭ: Acum n'avemŭ ce mai căutā la Praga.

Dispoziția, în care se află ađi Croații, îi face să turbe de necazŭ când audŭ de înfrățire cu Maghiarii și de aceea nu mai vreau să scie nici de națiunea rudită a Cehilorŭ, decā acēsta voiesce să lege frăția cu Maghiarii.

Tocmai maghiaro-filismulŭ unorŭ aderenți ai guvernului croatŭ, este ađi ținta asupra căreia se îndreptă tōte atacurile opozițiunei croate. Societatea croată e profundŭ agitată și demonstrațiunile turbulente în contra Maghiarilorŭ s'au transplāntatŭ acum din dietă în salele universității, între junimea universitară.

Intr'unŭ „manifestŭ cātră națiunea croată,“ care a fostŭ publicatŭ de űiarulŭ radicalŭ „Sloboda,“ studenții universitari din Agram condamnă și inferēză purtarea lui Iosifŭ Miskatovich și a soțilorŭ săi maghiaroni și amenință pe acestŭ „Iuda“ și pe toți, cari îi dau mână de ajutorŭ, cu „rēsplata meritată.“ Manifestulŭ acesta înfocatŭ a avutŭ urmările cele mai triste pentru studenți, căci guvernulŭ s'a aflatŭ îndemnatŭ a luā mēsurile cele mai severe în contra lorŭ.

O cercetare rigorōsă s'a făcutŭ în contra studențilorŭ dela universitate. Mai mulți au fostŭ eliminați, alții au fostŭ aspru dojeniti. Guvernulŭ nu s'a mulțumitŭ nici cu acēsta sentință a senatului universității și a cerutŭ să se continue cercetarea. Rectorulŭ universității a declaratŭ, că mai bine își dă demisiunea, decātŭ să mai facă o nouă cercetare. Guvernulŭ însă persistă în cererea lui și printr'unŭ ordinŭ mai nou a sistatŭ tōte esamele dela universitate.

Studenții din Agram trebuie să sufere acum grele pedepse din cauza enunțațiunilorŭ, ce le-au îndreptatŭ contra guvernului croatŭ și alŭ partidei sale, dēr precum bine observă o fōie din Peșta, mēsurile severe nu lovescŭ numai pe tineri, ci și pe părinții lorŭ. Foia ungurēscă însă hotărīt de a căutā să îmblānzescă mânia guver-

nului croatŭ, se razimă pe faptulŭ, că mēsurile lui vorŭ provocā o mare întristare și iritațiune între tineri și bētrāni, și apelēză la tōte „elementele mai moderate“ de a sări în ajutorulŭ guvernului, spre a face imposibile în viitorŭ asemenea demonstrațiuni.

Tocmai așa vorbescŭ foile din Peșta ca și când n'ar sci, că acum, afară de Miskatovich și de soții űei, mai că nici nu mai există „moderați“ în Croația; ca și când n'ar sci, că toți Croații sunt profundŭ agitați din cauza nemulțămirei poporului cu starea actuală a lucrurilor; ca și când n'ar sci, că Croații nu se mai gândescŭ ađi decātŭ la aceea, ca să devină cu totulŭ independenți de Unguri.

Nu Starcević, Kamenar și Pisacić au creatŭ în Croația nemulțămire, care amenință cu erupțiuni vulcanice. Așa ceva nu se pōte produce pe cale artificială. Ceea ce turburā așa de cumplitŭ pe Croați sunt rezultatele regimului corupțiunii și ale tendințelorŭ nenorocite de maghiarisare.

Sciri telegrafice.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Agram 24 Iulie. — Comitetulŭ, care voia să pregătescă plecarea la Praga pentru deschiderea teatrului naționalŭ cehŭ, a hotărātŭ să se renunțe definitivŭ la plecarea, din cauză că Cehii, după amicala primire a Maghiarilorŭ, s'au înfrățitŭ cu acestia.

Marsilia 24 Iulie. — De alaltaeri diminețā au muritŭ aci de coleră 8 persoane, ér în Toulon au muritŭ 17 persoane.

Forio 24 Iulie. — În Ischia a fostŭ erŭ la amēdi unŭ cutremurŭ de pământŭ cu detunări puternice. Pagube nu s'au cauzatŭ nici una. Populațiunea e fōrte înspăimēntată.

Cronica űilei.

Aflămŭ că P. S. Sa episcopulŭ Aradului Mețianŭ, a sositŭ în Zērnesci, unde va sta cātva timpŭ.

Afacerea demonstrațiunilorŭ studențilorŭ din Agram în contra Maghiarilorŭ s'a terminatŭ. Iuristulŭ Chiscovicŭ a fostŭ relegatŭ pe douē semestre, juristulŭ Iaborŭ a fostŭ amenințatŭ cu „consilium abeundi,“ juristulŭ Prebey a fostŭ aspru dojenitŭ, ér ceialalți pârtași suntŭ amenințați cu „tablă neagră.“

Conducătorulŭ Romānilorŭ din Bucovina baronulŭ Alexandru Vassilco este denumitŭ căpitanŭ alŭ țerii, (șefulŭ administrațiunei țerii) ér germanulŭ liberalŭ Dr. Rott locțiitorŭ alŭ sēu.

D. B. P. Hășdēu, cu privilegiul călătoriei sale în Elveția a fostŭ însărcinatŭ de ministerŭ, să studieze starea învățământului ruralŭ și programele învățământului secundarŭ de acolo și să facă la întōrcere unŭ raportŭ despre rezultatele studiilorŭ sale.

D-șora Agata Bārsescu, distinsa artistă, care a culesŭ atāți lauri pe scena teatrului din Viena, se află de câte-va űile în Bucuresci la părinții săi. S'a însănoțatŭ și cātŭ mai curēndŭ va plecă din țēră spre scena de care 7 luni a statŭ departe din cauza bōlei. În 6/18 Septembrie va reapare în „Hero și Leander,“ piesa în care a avutŭ așa mare succesŭ.

Cetimŭ în „Voința națională“ că în űilele acestea va aparē o broșură asupra cestiunei Basarabiei, a cărei paternitate se atribue d-lui N. Blaremburgŭ.

A aparutŭ primulŭ numărŭ alŭ organului naționalŭ

liberalŭ „Voința Națională“ formatŭ mare. „Telegrafulŭ“ spune că acestŭ űiarŭ se află pusŭ sub direcțiunea unui comitetŭ compusŭ din dd. C. F. Robescu, Eug. Stătescu și A. Stolojēnŭ.

„România“ află, că în curēndŭ va aparē în Iași „Ciomagulŭ,“ nou űiarŭ politicŭ, sub direcțiunea d-lui Al. C. Cuza, nepotŭ de vērŭ primarŭ alŭ neperitorului Alexandru Ioanŭ I. Abia de câte-va sēptēmāni s'a întorsŭ din Belgia, unde cu mare succesŭ, și-a terminatŭ studiile de dreptŭ.

Joi sēra s'a ținutŭ o ședință de membrii comitetului israelitŭ din orașulŭ Iași, scrie „Curierulŭ Balasan.“ S'a luatŭ decisiunea ca, Marți 17 Iulie vorŭ mai pleca la America 600 suflete, pentru cari s'au adunatŭ 40,000 lei. Până la Hamburg li s'a datŭ trenulŭ cu jumētatē trenușŭ cu jum. prețŭ. S'a făcutŭ cunoscutŭ la Lembergŭ, Breslavia și la tōte orașele de a se pregăti mēncări.

Mereu numai înainte!

Se vorbește, űice „Telegrafulŭ,“ că noua catedrală a mitropoliei romāne din Bucuresci se va construi în fața bulevardului, între eforia spitalelorŭ și strada pensionatului.

În Volanca din Galiția s'a rēsculatŭ populațiunea împotriva Ovreilorŭ și în nōptea de Sāmbătă spre Duminecă, ce a trecutŭ, au pustiitŭ optŭ case jidovesci, Sinagoga încă nu a rămasŭ cruțată, împrejurare, ce a datŭ ansă la o bătāe sēngerōsă. Mai mulți Ovrei au fostŭ rāniți rēu, cāti-va și omoriți. Gendarmeria a pusŭ capētu încāerării, care s'a pornitŭ din tratarea neomenōsă, ce amplotiații Ovrei ai unei companii de exploatarea petrolului din Volanca au arātatŭ cātră subalternii cehi.

Dieta Tirolului a respinsŭ propunerea deputațilorŭ tiroleși-italieni, care tindea ca Tirolulŭ să se împartă în douē părți. Guvernatorulŭ reflectă, că propunerea nu are de scopŭ numai împărțirea administrativă a țerii, ci cea politică și judiciară; elŭ își exprimă părerea de rēu pentru astfelŭ de tendințe ultranaționale, cari n'au altŭ rezultatŭ, decātŭ turburarea păcii din lāuntrulŭ țerii.

La Teteny pe Dunāre s'au ciocnitŭ vaporulŭ „Elisabeta,“ venindŭ de la Budapesta cu vaporulŭ firmei Weiss și Fried. Celŭ din urmă s'au cufundatŭ curēndŭ în valuri. Călătorii au scāpatŭ toți și și-au continuatŭ drumulŭ pe alte douē vapōre, ce le-au venitŭ în ajutorŭ din capitală și de la Mohaciŭ.

Din Londra se scrie, că cele 7 meetiuguri ale poporului arangiate pentru a protesta împotriva bilului de reformă electorală, au făcutŭ demonstrațiunea în Hyde-Park. Resoluțiunile au fostŭ primite cu furtunōse aplause de cātră poporŭ. Ministrii au privitŭ multă vreme convoiulŭ împreună cu principele de Wales. Cu poliția nici o neînțelegere nu s'a întēplatŭ.

Ministrulŭ de esterne alŭ Spaniei va publică în „Gazeta de Madridŭ“ o notă cu privire la conflictulŭ italo-spanicŭ produsŭ de vorbele lui Pidal.

Dela băile din Gastein se scrie, că la 20 Iulie nōptea și 21 Iulie diminețā a cădūtŭ zăpadă multă.

Dr. Wurster, celŭ cu pricina scandalului din 14 Iulie din Paris, publică o scrisōre, în care povestescŭ întēplările de atunci și mai spre sfirșitŭ űice: „Tōtă povestea este o dovadă nouă despre nebuna și copilăresca mânia, cu care se persecută în Franța totŭ, ce este nemțescŭ.“

Pōrta a aprobatŭ regularea granițelorŭ așa cum a proiectatŭ o principele Muntenegrului.

Ghazi Osman pașā, vitēzulŭ apērătorŭ alŭ Plevnei, fŭ decoratŭ cu crucea mare a ordinului St. Stefanŭ.

De președinte al republicii mexicane s'a alesă Porfirio Diaz.

*

Senatorul francez Martin a făcut o propunere, după care la executări se se folosesc în locul ghilotinei, un mijloc chimic, ce ucide îndată.

Horia și Cloșca.

Cetim sub acest titlu în „Ellenzék“ dela 22 Iulie următorul articol de fond:

»Sunt națiuni, cari se sinucidă sau altcum dăsu, cari nu-și încap în piele. Poporele, cari își închipuiesc, că forțele lor sunt mai mari decât sunt în realitate, ignoră legile naturii, nu cunosc legile istoriei și lovesc în față legile moralei. Și apoi scimă, că poporele ignorante și nedrepte niciodată mari n'au devenit, ba chiar nici existența nu au fost în stare să-și asigure. Un astfel de popor este poporul, olahu (român), popor hăbuciu, popor, care se sinucide. Să ne oprim la această numire de »olahu«. Căci această numire este un istoric, er nu falsificațiune, ca numele de »Romanu«.

Ei bine, Olahii, anume cei din Bucuresci fac pregătiri pentru o sərbătore. Ei vreau să aranjeze o sərbătore în memoria eroilor naționali »români«, Horia, Cloșca și Crișanu, și în amintirea răscolii bestiale, conduse de ei acum sunt 100 de ani în părțile ardelenice. Tota lumea știe cât de jalnice și infame amintiri sunt legate de aceste nume, de această răscolă. În istoria Ungariei cu litere crunte și spurcate sunt scrise aceste nume. Acei oameni nu s'au luptat pentru o nobilă, pentru o mare idee. Ei n'au fost martirii libertății, ci simpli numai conducătorii unor masse de tâlhari, de ucigași, ai unor masse setoșe de sânge, masse, cari punu foc și ardău totu ce le sta în cale.

Olahii din Bucuresci, decă nu voiesc să lovesc în față adevărul istoric, trebuie să recunoască acest fapt.

Pentru-ce decă Olahii din Bucuresci voiesc să reînprospeteze amintirea acestor triste nume pline de ocară și rușinea ce s'a lipit de ele? Ce scop urmăresc ei cu acesta? Tocmai în interesul rasei olahe este o oportunitate de a reînprospeta astfel de amintiri? Dar chiar Olahii pot și mai bine, cât de urgente sunt chiar numai numele lui Horia și ale soților săi naintea națiunii maghiare? Ei pot și mai bine, că acea răscolă, în Ungaria numai de jale și sânge va aminti.

Conducătorii poporului olahu de dincolo din România îl duc pe poporul olahu pe o cale foarte fatală. În locul legăturilor dictate de interesul comun al existenței ambelor țări, cari trebuie să ne țină la oală, la toate ocaziunile aruncă în noi cu focul urei neimpăcate, cu dușmănia distrugătoare, și chiar în frații lor de un sânge, cari locuiesc aici între noi. Unde vor duce acestea? Gânditu-s'au cei din Bucuresci, cari aruncă cu barda în lună, cari într-o direcțiune atât de fatală conduc gândirile și simțimintele poporului olahu, — gânditu-s'au ei oare că această vrăsmășie, cându va sosi timpul de a se împărți colacii, pte să-l coste pe poporul român viața, existența statului tocmai așa ca și pe cel maghiar? Ba pte această vrăsmășie numai pe poporul olahu îl pte costă existența cu deosebire.

Olahii insiși pretind pentru sine originea romană. Ei insiși tăgăduiesc ori ce legătură de rudenie cu poporele slave. Ei nu voiesc să fie Slavi, nu voiesc să se contopescă nici cu Rușii, nici cu Sărbii, nici cu Polonii, nici cu Boemii, nici cu Croații, ba chiar nici a forma un stat comun cu unii dintre aceștia. Ei vor să rămână națiune de sine stătătoare.

Ei vor o țară de sine stătătoare, independentă; și afară de aceea cu sila vor să întrunescă pe toți oamenii cari grăiesc românește, într-o națiune politică.

Și apoi ce gândesc fanaticii din Bucuresci? Decă dincă de Carpați statul unguresc s'ar nimici, nimicirea acea ajutarea-ră ore visurilor olahe, ca ele să triumfeze? Dar nimicirea Ungariei după ori ce coniectură posibilă, nu pte fi urmată decât numai de triumful său al rasei slave sau al rasei germane. Și apoi pe atunci așele uriașe neamuri cruța-vor ele ore națiunea olahă? Său, ce e mai mult, dăruivor ele ore puternicei Românie părțile locuite de Olahii Ungariei? Dar pentru-ce să mai explicăm nebunii de acestea? De ce să mai discutăm cu nisece oameni și cu un popor, care singur se aruncă în ghiarele morții? Față de aceea nebună fanatică națiune Ungaria nu pte să aibă altă chiamare, decât a se alia cu rassa germană, și a nimici o astfel de seminție, care, pe lângă aceea, că e barbară, mai e încă și nebună.

Din svêcolirile Olahilor putem trage învățătură, că atunci, cându lumea slavă i-va amenința érași cu înghiere, pe cum de atâtea ori până acuma i-a amenințat: Ungaria se numai stă în calea destinului, în calea fatalității. Și cu deosebire se nu mai purcedă, cum a purcesă Andrassy și diplomația austro-maghiară cându cu resboiul ruso-turcesc. Muscalii ar fi cutropit atunci pe mica și netrebnică țerișoră, decă la spatele principelui ei nu ar fi stat Germania aliată cu Austria și cu Ungaria.

Nu. Dinastia Habsburgilor încă a ajutat micii țeri ca să se înalțe. Și ecă! acuma ea ne arată dinții.

Ei bine. Se tragem învățătură din ingratitudea poporelor. Să nu aruncăm cu pâne în aceia cari aruncă în noi cu pietri. Și la vremea sa, cându vor sosi zilele catastrofelor nimicitoare de țeri: aducă-și aminte națiunea maghiară și de Horia, Cloșca și de eroii din Bucuresci, cari acum le arangiază sərbării.

Acest articol scris cu atâtea patimă hiperasiatică credem, că nu mai are lipsă de comentariu.

Provocătorii anarchiei.

Sub acest titlu „Egyetértés“ din 20 Iulie vorbindu despre sistemul inaugurat de guvernul actual, scrie între altele:

Proletarii, oameni fără avere, se împletesc din ce în ce; elementele răsvrătitoare câștigă din ce în ce teren; aderenții anarchismului câștigă pe și ce merge totu mai mulți tovarăși.

Până acuma ne lăudam în față Europei și ne bucuram, că la noi nu există teren pentru anarchism, socialism și comunism. Și în adevăr eram mai scutiți de aceste rele, decât alte țeri.

Industria de fabrică n'avem și muncitorii de fabrici, cari în alte țeri făcu multe încercături, n'au putut să ne facă necasuri.

Dar pericolul la noi, se apropie într-o formă mai amenințătoare, în anarchismul muncitorilor de câmp. Față de acest pericol în zădăru ne vom închide ochii. În zădăru ne legănăm în visuri deșerte; réul cu pași gigantic se apropie de noi. Nu numai presemnele-i ni se arată, ci ici-colo îl vedem chiar pe față manifestându-se.

La Czepléd d. e., ca se nu pomenim de altele, încă în ierna trecută s'a format o societate de muncitori de câmp, care la timpul potrivit are de scop a face grevă, a sistă lucrul. Cinci sute de lucrători au luat hotărîrea, că pentru mai puțin decât un florin pe și nu vor primi lucru. Această procedură nu se deosebește de felu de obișnuită procedură a »trade union«-ului. Această este una dintre formele, prin cari se manifestă cestiunea socială.

Însă-și cestiunea antisemită în esență nu este, decât o cestiune socială. Împrejurarea, că antisemitismul are atât aderenți în țară, este un semn, că poporul e sêrcă și neîndestulit. Noi nu scrutăm și nu discutăm din alte privințe această cestiune cât e de îndreptățit poporul său cât nu e, dar constatăm, că un popor îndestulit nu turbură pacea. Și decă cestiunea despre raportul, în care sunt împărțite averile, raportul nejust între capital și muncă, și alte de acestea n'ar preocupa pe poporul nostru: de sigur, că numai din netoleranță religioasă nu s'ar arunca în brațele antisemitismului.

Poporul nostru începe a se ocupa cu viu interes de deslegarea cestiunilor sociale. Și cu cât va crește mai mult numărul sêracilor, cari sunt siliți a trăi din lucru cu ziua, pe cari cei ce dau munca năsuiesc a-i exploata în folosul lor, cu atât mai mulți anarhiști și comuniști vor fi în țară.

Sêrăcia produce comunismul, er guvernul produce sêrăcia. O produce pe de-o parte prin risipa afară din cale, când zidesce o casă de deputați cu 15 milioane, pe când bietul popor nu e în stare să-și cêrpescă a coperișul de paie al bordeiului său; er pe de altă parte produce sêrăcia acest guvern prin nemilosul sistem de dare, care nu ține sêmă de starea poporului și de împrejurarea, că puterile i s'au sleit și d'abia mai pte plăti dările cele mari.

Dar guvernul produce sêrăcia cu deosebire prin acel sistem politic, care permite, ca Austria să stôrca pe biata Ungaria pentru scopurile sale egoistice.

Ei, cei dela guvern, sunt decă creatorii, răspânditorii, apostolii anarchismului. Și decă ei cred, că réul se va delătură prin aceea, că vor escorta din țară câțiva anarhiști, er pe câțiva i vor închide în pușcăriă aici în țară, atunci înțelepciunea lor politică nu este mai mare decât a struțului, care-și îfundă capul în năsip, și crede că primejdia a trecut.

Conferința dela Londra.

Citim în „Neue freie Presse:“

Conferința, care se întrunise la Londra spre a regula cestiunea financiară a Egiptului încă totu n'a mai ținut până acuma a doua ședință. Acuma trei săptămâni s'a constituit și de atunci până astăzi lucră numai comisarii financiari, cari s'au alăturat pe lângă membrii conferinței ca specialiști de cătră guvernele lor. Era vorba să se examineze propozițiunile Angliei pentru regularea finanelor egiptene, care în fond cuprindeau reducțiunea dobânzilor datoriei de stat și facerea unui nou împrumut. Când se făcu această examinare, comisarii franceși făcură mare opozițiune lângă care se alătură și comisarii celorlalte puteri. După ce acuma propozițiunile englezesci fură respinse, totă opera conferinței pare a fi nimicită, încă mai înainte de a se fi început cum se cade. Nu e nime aplecat, de a face pagubă creditorilor egipteni și de a ușura situațiunea Angliei în Egipt, cu atât mai vêrtos că comisarul francez Blignieres a demonstrat până la evidență, că finanțele egiptene se pot regula într'un mod cu mult mai nesimțitor pentru creditor. Firesce, că toate discuțiunile acestea s'au întemplat numai în preambulul conferinței și încă nu este permis a crede, că conferința se va sparge fără de nici un rezultat. Telegraful lucră bərbă-

tesce, ca să aducă o înțelegere între diferitele cabinete și Anglia nu va stă mortisș pe lângă propozițiunile sale întemplantu o opozițiune din partea Europei întregi. Este un lucru foarte caracteristic, că de când s'au pronunțat comisarii financiari asupra propozițiunilor engleze tocmai Franța face cea mai mare opozițiune și Germania o sprijinesce.

M. Cogălniceanu și guvernul.

De câtu timp nu s'a mai vorbitu nimic despre marele diplomat român d. Cogălniceanu. S'ar păre că s'a retras din viața politică. Cu toate acestea, o convorbire ce a avut o d. Cogălniceanu cu unul din redactorii ziarului „L'Indépendance roumaine,“ ne dovedesce, că densusul urmăresce cu mare atențiune mersul lucrurilor, ca atunci cându va fi trebuință, să între în acțiune. Iată după numitul ziar convorbirea:

»M'am dus să vedu pe d. Cogălniceanu și l'am găsit în grădina ocupat a cătu un loc pentru o piatră acoperită de inscripțiune romane, pe care densusul o adusesse din Mangalia. După formulele obișnuite, îl întrebai dacă nu i-ar fi neplăcutu de a răspunde la câte-va întrebări ce imi voi permite a fi pune în privința atitudinii sale politice. Densusul imi răspunde, că se aștepta la acesta și n'avem de cât să-l întreb. Atunci convorbirea se încep în următorii termini:

Eu. — »Abținerea d-vastră în împrejurările actuale a datu locu la multe comentarii. Ea a fost interpretată în atâtea feluri, în câtu o explicațiune în această privință devine necesară.«

D. Cogălniceanu. — »Știu și găsesc această foarte naturală. Totuși abținerea mea momentană este foarte simplă. Cred, că după patru-șapte și șapte de ani de o existență așa de activă și așa de plină ca a mea, imi era permis de a lua câteva luni de vacanță politică.

De altcum, în situațiunea, care ni se prezintă astăzi, nu vedu pentru momentu locu pentru mine. Pe de-o parte, opozițiunea, astfel cum e organizată, cuprinde în sine câteva elemente, cu cari mi-e greu, decă nu peste puțină, de a pactisa. Ea s'a pus pe unu tărâm, pe care eu nu cred, că trebuie s'o urmez și pe care îl cred rău ales din punctul de vedere politic.

Cât despre guvern, ar trebui să dă d. Ionu Brătianu, căci densusul resumă în sine totă puterea — greșelile sale sunt așa de numeroșe și așa de mari, în cât sarcina opozițiunii coalizate a devenit ușor și nu are trebuință de concursul meu pentru a combate un guvern, care nu mai are pentru elu decât o coteră interesată a-l susține. Când momentu luptei legale dinaintea urnei va veni, eu nu voi fi în ultimul rând al acelor, cari vor combate pentru restabilirea unei situațiuni normale și constituționale.

»Eu. — Știi că se răspândiseră șgomote, că d-văstră era să faceți parte din nisece combinațiuni ministeriale ale d-lui Ioan Brătianu? s'a însinuat chiar că d-văstră nu ați fi departe de a da din nou concursul unei reedițiuni a ministerului Brătianu.

D. Cogălniceanu. — »Acei cari răspundesc aceste șgomote sunt de rea credință, sau nu cunosc cum stau relațiunile mele cu președintele consiliului. Vă declar, că între d. Ioan Brătianu și mine există o incompatibilitate absolută, atât din punctul de vedere politic cât și din acela al relațiunilor noastre personale.

Este decă între densusul și mine unu abis, care, credeți-mă, nu pte fi umplut.

»Eu. — Nu credeți oare, că între guvern și coteră sa pe de o parte și opozițiunea coalizată de pe altă parte, ar fi locu pentru o grupare politică, care să înfățișeze delu suprafață pentru a lua asupra sa restabilirea unei situațiuni normale?

D. Cogălniceanu. — »E posibil. E chiar necesară. Dar aceea grupare nu pte eși de cât din sêrul sincerilor liberali. Căci eu nu cred, că liberalismul român s'a înfeodat atât de mult în persoana d-lui Ioan Brătianu, în cât elu trebuie să trăiască și să moră cu densusul. Marele drapel liberal există încă, fără pată, și unu om onest, unu bătrên liberal, care îl ține sus. În o scrisore memorabilă, d. Dumitru Brătianu a arătat în trăsuri mari, calea adevăraților liberali. Acei cari voiesc binele țerei, n'au decât să se strângă în jurul acestui drapel.«

Corespondența noastră din Comitate.

Gurghiu, 19 Iulie.

Petrecerea de veră a junimei studioșe române din Reghin și juru arangiată în 13 Iulie st. n. în școlu școlii române gr. cat. din Reghin a fost peste așteptare cercetată. Publicu numeros și ales. Străini — trebuie să mărturisim — ne-au cercetat într'un număr cu mult mai inferior ca în anul trecut, însă ce am

perdut în această parte, s'a suplinit din partea publicului nostru, căci din depărtări mari am fostu fericit și a salut și vede în mijlocul nostru mai multe familii, cari au alergat nu atât pentru convenire și petrecere, cât mai vârtos s'ă contribuie la scopul măreț al acelei petreceri.

Onore Dómnelor și Domnișorelor române, cari prin încântătorul lor costum național, au știut dá petrecerei un aspect atât de pitoresc, și dorim cu toții, ca pe viitor să se înmulțească numărul lor.

Înainte de pauză s'a jucat „călușarul” de către 8 junii români, cari precum în anul trecut așa și în acesta a fost primit cu o mare căldură și interes. Petrecerea a fost foarte animată până în dalba ziua, când vrându-nevrându a trebuit să ne despărțim.

Fratele.

Chiuza, 18 Iulie 1884.

În excursiunea ce am întreprins în munții nordici ai frumoșei noastre țări prin 13 a lunei c. călătorind unde aflam prin Betlén, unde chiar în aceea zi se aranjase un bal românesc împreună cu o reprezentare teatrală. Marturisesc sincer, că dorim să mă delectez în teatrul românesc, apoi ca flăcău, nu neg și balul m'a reținut nițel în călătoria mea.

În Betlean s'au executat, prin nisce țărani abia ești diu scóla poporală din loc, două piese anume: „Herșcu Boccegiul” șansonetă, și vodevilul național „Cinelu-Cinelu” séu „Coróna Moldovei”, ambele piese de ale laureatului nostru poet Vasile Alecsandri. Nu-mi este intențiunea a face critică, dar vreau a constata și de astă dată: că începătorii merită totă lauda pentru buna intențiune, zelul mare și diligența, care au demonstrat-o; în deosebire merită lauda d. învățătorului Moldovan, care poate căută cu mândria la progresul ucenicilor săi, făcut și numai de un an încóce; le recomandăm din inimă să nu se lasă a se cultiva, exercita și în arta teatrală, ca așa cu incetul să pótă seceră aplause generale și ale unui public mai mare. Fiă-ne permis însă a recomanda încă una zeloșilor noștri frați din Betlén, precum și tuturor Românilor dela orașe și sate, anume: compunerea și formarea unor coruri vocale, ba chiar și instrumentale, — la exemplul corurilor plugarilor de prin Bănat — crearea asociațiilor de lectură etc. Pe acest tărâm cugetăm a lucra și progresa cu mai mult succes și folos. De altcum precum am înțeles cu bucurie chiar în Betlén și comunele învecinate, cum este Chiuza unde însumi am asistat la serviciul divin, s'a făcut începutul, pentru care le gratulăm și le dorim să continue înainte cu Ddēu.

Pe la 9 ore séra s'a început balul, aicea ni s'a înălțat un rar tablou, după o mică revistă numărând aproape la 60 de dame numai jucătoare. În genere petrecerea a fost foarte animată, sum convins că fiecare a dus cu sine plăcute suvenir de la acest bal. Observăm însă, că costume naționale, ce doream și așteptam a vedea aicea, numai chiar trei am putut număra. Dșóra Valeria Pavelea ficia d-lui profesor Pavelea din Năsăud, ni-a surprins în deosebire cu costumul pitoresc, care-lu purta cu rar și sicut, asemenea două dilantante. De mai multe ori ni-am exprimat dorința: ca damele noastre, să nu încunjure costumele naționale, pentru că acestea dau unui bal coloritul românesc, aducându-le în memorie onorabilele noastre dame, că și regina României cu multă pasiune se prezintă în costum național românesc în balurile de curte cele mai splendide! Să dăm dovadă lumii, că suntem Români în cugetele, în faptele și în vorbele și îmbrăcămintele noastre.

D. Românul.

A doua corespondență de lângă calea lui Traian ce am primit despre balul din Betlean, ne comunică, că începutul petrecerii s'a avisat de muzică, cântându „Marșul Plevnei.” Balul a început cu jocul „Someșiana.” Numărul asistenților a fost mărit prin venirea multor óspeți din Gherla, cari n'au prețat nici decum la calea cea lungă. Petrecerea s'a dat în folosul scólei și bisericei rom. gr. cat. din Betlean.

A treia corespondență e de lângă eastelul lui Petru Rareș, totu despre petrecerea din Betlean. Între óspeți corespondentul a observat pe d-nii Lazaru Huza, notar și consist. cu nepóta s'a dșóra Ludovica Huza, V. G. Borgovan și soția, familia P. Rosca și T. Lupu, tologul Sabinu Coroianu toți din Gherla; familiile Pavelea și Malai din Năsăud, oficerul Boldea din Mititei, dșóra Susana Sécui din Fizeș, precum și notari, preoți, docenți etc.

Venitul întreg al balului a fost de 115 fl., din care acoperindu-se cheltuelile, a rămas venit curat 50 fl. Mai la vale publicăm și o listă de sémă despre suprasolviri.

Mulțămită publică.

În scopul balului român ținut în 1 Iulie n. în Betlén, au încurs ca suprasolviri următoarele sume și anume de la Rdss. d. Lazaru Huza not. eppesc 1 fl., Gregoriu Borgovan, profes. 1: Sabinu Coroianu teol. abs. 1; Valeriu Popu Papiriu teol. abs. 1; Basiliu Bălanu preot 2 fl. Au contribuit fără a mai participa următorii d. d.: Alexe Morariu, respiciente în Panciova 2; Iosif Farkas 1; Simionu Corpodenu oficiant comitatensu, George Gradoviciu practicant de avocat și Dr. Teodor Mihali, avocat, toți din Dej, câte 1.

Prin acesta se aduce cea mai adencă mulțămítă din partea comitetului aranjatoru atât d. d-lor suprasolvenți și contribuenți, cât și întregului on. publicu participante la petrecerea din 1 Iulie. —

Betlén 2/14 Iuliu 1884. Comitetul aranjatoru.

Serbări istorice în Sibiu.

Serbările, ce se voru aranja în luna lui Augustu dela 18—27 st. n. de conaționalii noștri Sași în Sibiu, sunt vrednice de băgarea noastră de sémă. Fără să ne oprim la întregul lor mers, vom scrie câte-va șire numai despre cel mai de căpeteniă moment al acestor serbări, despre conductul istoric festiv.

Acest conduct istoric este menit, să închipuiască descălecarea Sașilor pe pământul Ardélului și întemeierea Sibiului. Nu s'a lasat pentru aceea nimic nefăcut, numai ca el să reușească — așa cum inițiatorii lui au dorit și doresc.

Programul este acesta:

Partea alegorică. — Înainte un heroldu povățitor al ceremoniilor, călare. — Un heroldu stegar întovărășit de alți doi heroldi — 4 trimițași în vestminte de heroldi, călări — 2 imputerniciți ai regelui pe cai. — Suita acestora împreună cu slubașii săi totu călări. — Muzica cu banda sa. — Carul festiv al „Hermaniei”; Hermania stă în car cu suita sa de băeți și băiete; împrejurul carului merg așa numiți „Minnesänger” (cântăreți ai amorului) și pentru fie-care cal dela car va fi un cărmaci. — Carul festiv al neguțătorilor și meseriașilor; patronésă negoțului și meseriilor va sta pe car înconjurată de femei; împrejurul carului vor merge bărbați reprezentanți ai comerțului și meseriilor. De fie-care cal un cărmaci. — Carul festiv al „culturei pământului.” În car va fi personificarea agriculturii cu suita sa; er împrejurul lui vor merge femei reprezentând felurile ramurii agriculturii.

Partea istorică. 4 trombițași în haine de heroldi călări. — Hermann și Pleban cu suita lor de scutari, pagi și coru de copii. — Ușor — armații (și corul descălecătorilor). — Grupa comercianților și meseriașilor cu carle lor. — Grupa țeranilor, totu cu car. — Grupa vierilor. — Grupa vênătorilor. — Grupa păstorilor. — Grupa celor greu armați, călări.

Așezarea pe locul hotărît pentru festivitate în „Dumbravă” și dejunul.

Introducerea reprezentațiunii festive prin o vorbire a conducătorului Hermann.

Reprezentațiunea, care începe cu predarea pământului de către heroldu în numele regelui și se sfârșește cu infigerea în pământ a săbiilor făcute în cruce ale lui Hermann și Pleban, drept semn de luarea lui în stăpânirea lor.

Veselierea poporului în chipul cum se făcea, în vécule alu 12 și 13: Aruncări cu săgeți etc.

Or ce încercare și nésuintă, de-a împrespeta în mintea poporului trecutul séu gloriosu merită lauda ori cui și ori unde am găsi-o, la frate ca și la străin, la prietinu ca și la dușman! Amu dîșu astă vorbă, s'ă putem dice și pe a doua: Români s'ă deschidă ochii și..... s'ă vedă!....

Avisu!

Avendă a regulă cassa almanachului soc. acad. „România jună” și a face o dare de sémă în cestiunea acesta, rugăm pe domni colectanți, cari mai au exemplare din almanach spre vênzare, să binevoască a ne trâmite sumele eventualu încurse séu a ne înapoiă exemplarele sub adresa societății la casă, decă nu se mai pot vinde, într'unu timp mai scurtu, pentru ca să luăm alte dispoziții în privința acesta.

Pentru comitetu:

A. Popu.

Emiliu Codru Droșanu, președinte.

Diverse.

istoria inelului. — Inelul e o moștenire de la cei vechi; cine l'a făcut — nu se scie. Egiptenii și Ovreei se foloséu de el încă din vremile cele mai vechi. Dela Egipteni l'au primit Grecii și de la aceștia popórele Italiei; de la Etruscii mai cu sémă l'au împrumutat Români. Aceștia se folosiau în cele dintău vremuri ale republicei de inele de feru, asemenea Germanilor. Cele de aur erau la început unu semn de distincțiune și

le purtau numai cei ce erau însărcinați cu misiuni din partea statului, senatorii și patricicii. După ce pisma femeilor se pronunța mai în urmă cu putere, nefindule ertat prin lege să pórte aur, ce făcură? . . își luară refugiu la argint. Ferul rămase numai pe sama sclavilor și pe sama celor ce s'erbau triumfuri pentru învingerile lor. Mai târziu însă nu numai, că nu căpătară și femeile plebeilor drept să pórte inele, ci veni o vreme când de totă încheetura era câte unul și la totu degetul se purtau ele și în mâna dréptă și în cea stângă. — La început inelul nu era hotărît să serve dreptu podóbă, ci numai ca unu sigil. Acesta este și însemnarea ce îi se dá lui apoi și la logodirea tinerilor. Ginerile dá logodnicei sale unu inel, ca simbol, că promisiunea ei — de-ai-fi soție — o socotesce de nerevocabilă, de sigilată. Acestă însemnare o avea la Greci și la Români, la Evrei și la alte némuri, de cari și-aduce istoria aminte și așa obiceiul de a zálogi prin inele simțirile inimei, se vede a fi cu multu mai vechiu, de câtu creștinismul. Cei dintău creștini păstrară bucurósu însemnătorul inel, căci el se socotia de descătusat de ori și ce credințe religioșe și așa îl înduseră și la ceremoniile cununii înainte altarului, în vreme ce înainte numai la logodne se folosia. — Nu tóte popórele purtau însă inelele la aceea și mână. Ovreei îl purtau în cea dréptă; Români și Grecii îl țineau în alu patrulă degetu de lângă celu micu alu mânei stângi; cauza, se dice că era credință, că degetul acesta ar cuprinde o vênă, ce-ar stá în mai strinsă legătură cu inima. A purta inelul în degetul mijlociu se socotia de faptă nemorală.

Unu duel pentru unu purcelu. — Mai astă iarnă se întâmplă următorul casu ciudat în orașul B.: Unu ténér ca de vr'o 19, séu 20 de ani, care trecea cu trăsura prin piața orașului, ca să méréga la o moșia din apropiere, îi scăpă unu purcelu, pe care îl ducea într'unu sac nelegat. Purcelul cum scăpă, intră într'o bogasierie, care se vede că îi era bine cunoscută. Bogasierul, care înainte cu câte-va zile perduse unu purcelu tocmai ca acela, îl luă și îl duse în dosul prăvăliei. Ténérul se dete jos din trăsura, intră în prăvălie și ceru să i-se dea purcelul scăpat. Vechiul stăpân însă nu voi să i-l înapoeze, spunându-i că densul l'a crescut și încă mai totu în prăvălie și că i l'ar fi furat numai de vr'o câte-va zile. Ténérul, vedend, că nu îi se înapoiază purcelul, scóse mânușile și le aruncă în obrazul bogasierului; acesta luă mânușile și i-le dete dicându-i: Îți mulțamesc domnule, nu amu necesitate de mânuși, căci eu am destule în prăvălie. Ténérul însă răspuse foarte seriosu:

„Nu domnule, mânușile nu îți le dau domniei tale, ci te provocu la duel, pentru că nu vrei să-mi dai purcelul înderétu; decă ești cavaleru trebuie să te bați cu mine!” Bogasierul, vedend că nu o scóte la cale, îi dîșe cu ironia: „Domnule! Mie mi-e frică de mórte, nu vreu să mă bat în duelu căci de! te-i fi pricependu mai bine ca mine! Și apoi, domne feresce! mă poți lovi în inimă, și e mai mare primejdia decátu purcelul! Ia-ți mai bine mânușile și tovarășul și dute cu Dumneșeu! Ténérul satisfăcut de frica, ce o băgase în negustor, și căută drumu cu purcelul.

Statistica Segedinului. — Oficiul de dare alu cetății Segedinu a făcut unu conspectu statisticu pentru repartiția de dare pe case pentru anul 1884. „Szegeđi Napló” publică următoarele date statistice: Pe întregu teritoriul cetății sunt 9788 de zidiri de locuit. Dintre aceste în cetate sunt 4962 de zidiri. Dintre tóte zidirile cetății sunt: 357 case, cari se închiriază, 5199 case locuite de posesorii însiși; dintre tóte zidirile sunt scutite de dare 3761 provisoru; ér 471 de zidiri sunt pentru totu déuna scutite de dare. Pe întregu teritoriul orașului adecă în tóte 7 cercurile sunt góle, nelocuite: 1205 odăi, 111 prăvălii cu 60 de feresti-galantare.

Sentințe rusesci. — Nu-ți laudă secerișul, înainte de ce l'ai băgat în sură. — Nu e de lipsă să semeni nătrăi, căci cresc singuri. — Cu Dumneșeu și pe mări du-te, fără elu nici peste prag. — Adevérul nu se înecă în apă, nici nu se arde în foc. — Unu nebun pótă arunca o pétră în iazu și voru fi de lipsă șapte ómeni cu minte, sé o pótă scóte. — Mâna unei mame nu rupe óse. — Multu sunt gata, s'ă-ș dea sfat, puțin s'ă-ș dea ajutor. — O consciință bună e ochiul lui Dumneșeu. — Minciunile umblă pe picioare feștelite. Cine minte și fură. — De ești din casă, rógă-te odată; de mergi pe mare, rógăte de două ori; de mergi la cununiă, de trei ori.

NECROLOGU. — Din Blașiu ni se anunță, că talentatul ténér Petru Toganu, clericu în anul III în seminarul din Blașiu, după o bóla îndelungată de plămâni, în 21 Iulie st. n. și-a dat sufletul în mâinile Domnului, urmându celor 11 frați ai săi. Védova sa mamă, sdrobotă de perderea ultimului séu fiu din cei 12, a rămas fără sprinț, lipsită de ori ce mângăere. Fie-i țărina ușoră réposatului! Dumneșeu să mângăe pe mamă-sa!

Editoru: Iacobu Mureșianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena
din 23 Iulie st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.25	Bonuri croato-slavone	100. --
Rentă de aur 4%	91.65	Despăgubire p. dijma de vin ungar.	99.10
Rentă de hârtă 5%	88.85	Imprumutul cu premiu ungar.	115.10
Imprumutul căilor ferate ungare	142.40	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	114.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	96.25	Renta de hârtă austriacă	80.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	118.50	Renta de arg. austr.	81.65
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	102.10	Renta de aur austr.	103.40
Bonuri rurale ungare	101.30	Losurile din 1860	135.20
Bonuri cu cl. de sortare	101.30	Acțiunile băncii austro-ungare	856. --
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	101.50	Act. băncii de credit ungar.	304. --
Bonuri cu cl. de sortare	101.25	Act. băncii de credit austr.	303.10
Bonuri rurale transilvane	101.25	Argintul — Galbin	—
		impărătesc	5.75
		Napoleon-d'ori	9.67
		Mărci 100 imp. germ.	59.55
		Londra 10 Livres sterlinge	121.75

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 9 Iulie st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 93 1/2	vënd. 94
Renta rom. amort. (5%)	95 1/4	—
convert. (6%)	97	98
Impr. oraș. Buc. (20 l.)	34	—
Credit fonc. rural (7%)	102	102 3/4
" " (5%)	90 1/2	91
" " urban (7%)	101	102
" " (6%)	97	98
" " (5%)	87 1/4	88
Banca națională a României	1325	1422
Ac. de asig. Dacia-Rom.	328.	348
" " Națională	243	—
Aur	5 20.	—
Bancnote austriace contra aur	2.07.	2.09

Cursulu pieței Brașov
din 24 Iulie st. r. 1884.

Bancnote românesce	Cump. 9.15	Vënd. 9.17
Argint românesc	9.10	9.15
Napoleon-d'ori	9.65	9.07
Lire turcesce	10.90	10.08
Imperiali	9.90	9.98
Galbeni	5.62	5.66
Serisurile fonc. » Albina	100.50	101.50
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere complete din „Gazeta” dela 1 Ianuarie a. c. se mai află.

Acei domni abonați ai noștri, cari au plătit prețul abonamentului pe una jumătate de an și pe un an, înainte de 1-a Aprilie a. c., sunt rugați a ne trimite diferența prețului urcatu dela 1 Aprilie c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., ér pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.”

4 fl. 93 cr. costă următoarele obiecte de valoare, care, precum se poate vedea, au costat în trecut.

Aceste obiecte vor face senzațiune. **1 césu deșteptătoru**, de bronz; **1 ochianu opticu**: care vede în depărtare de 3 miluri; **1 césu de sóre**, ce se poate întrebuița la ori-ce casă; **3 farfurii de cristalu pentru compotu**; 3 tave de metalu alb pentru apă; **1 instrumentu care atrage vênatul**; **1 albumu de piele foarte elegantu** pentru 40 de fotografii, 1 ornamentu; **12 săpunuri** de diferite soiuri, precum de plante, viorele, rose etc., costându bucata 20 cr.; **ună ornamentu pentru domne și domni** din auru duplu, bun, precum broșe, cercei, nasturi de benți, 3 nasturi de cămăși; **1 pereche de pantofi rococo**

pentru casă, eleganți pentru domne și domni; **1 pânzetură de masă** în stilu rococo, brodată cu aur, **12 linguri** de metalu patentat, care rămân totdeauna albu; **1 necesaru** pentru ornamente și cusutu, cu degetaru, ace, etc.; **1 zaharniță** foarte fină, ce se închide; **1 instrumentu de făcutu focu la vênătoare** cu capu de vulpe, o frumósă podóbă în cameră; **1 pereche de paragloduri** patentate, de cele mai noue, cu mașină; **1 bricégú necesaru** cu scobitoare de dinți, în ureche, sub unghii; **1 pereche de șfesnice** elegante. **Tóte aceste obiecte se capetă numai pentru 4 fl. 93 cr.**

La trimitere se mai plătescú 46 cr. pentru ladă.

FABRICA: VIENA, II, PRATERSTRASSE 16.

In marele depositu Rix.

Eu Wilhelmina Rix declaru în publicu, că ca vêduvă a repositului Dr. Rix sunt singura producătoare de pasta Pompadour veritabilă și nefalsificată.

Acéstă pastă renumită, cunoscută de 100 de ani chiar și în cerurile cele mai înalte, face se dispară, pe garanția, *pistrui, pete, de ficat, sgrăbunțe, pete de vêsat, coji, nasuri roșii, și mâni roșii*, c'unu cuvântu totă necurățenia din față. Atestate de totu felulu dela profesori însemnați asupra bunătății și, că e nevătămătoare acéstă pastă, sunt depuse în destilariă la vederea fiăcărui. Pasta dá o colóre prospêtă pielii și o fineță deosebită, o netezesce și feresce pe omu de crețe până în cele mai adênci bătrânețe. Acéstă pastă în gura poporului numită *pastă minunată* este cu deosebire preferită de cătră damele vieneze, căci succesele ei sunt surprindtore. Prețulu în pachete sigilate 1 fl. 50 cr. cu instrucțiune cu totu. Fără sigilulu și subscrierea lui Dr. Rix se nu primiți pasta.

Wilhelmina Rix, vêduva doctorului.

Wien, Stadt, Adlegasse 12, im eigenen Hause, 1 Stiege, 1 Stock.

In Transilvania:

Alba-Iulia, Farmacia Sieg. Michellyes; Clușiu, Farm. Vicol. Szeky.

10—30

Magazinū de încălțăminte

„CISMA ROȘIE” Strada Căldărarilor 540.

Comande după măsură

se voru efectua din materialu solidu, și cu prețuri moderate.

Subscrisulă am onóre a recomandă onoratului publicu, Magazinul meu de încălțăminte pentru bărbați, dame și copii, cu prețurile cele mai moderate.

Asemenea recomandă onoratului publicu depositulă de pâlării pentru bărbați și copii cu prețuri reduse.

Comande pentru străinătate

se primescú și se efectuează promptu și cu prețuri moderate.

G. Orghidanu.

9—25

Invitare de abonamentu la cele mai eftine șiare române.

„Amiculă Familiei” diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiuni. Apare regulatū în 1/13-a și 15/27-a și a fie-cărei lune în numerī câte 2—3 côle; — și publică: novele, poesii, romanuri, aventuri picante, impresiuni de căietoria, studii sociali; — articlii scientifici mai alesu din sferă economiei și a higienei de casă. — »Sciri din lumea mare» cu preferință acelea, cari interesază mai de aprópe societatea românescă, — »principiă din viață și notițe de petrecere. Fie-care numărū este bogatū și frumosu ilustratū. — Prețulu de prenumerațiune pre anulū întregū e numai 4 fl. pre 1/2 anū 2 fl., pre 1/4 de anū 1 fl. v. a. — Pentru România pre anulū întregū 10 franci — lei plătibili în bilete de bancă ori în timbre postali.

„Preotulū romanū.” Diarū bisericescū, scolasticū și literarū. Apare regulatū în 1-a și 16-a și (c. n.) a fie-cărei lune, în numerī câte de 1 1/4—2 1/2 côle și publică: articlii din sfera tuturorū sciințelorū teologice — tractate dogmatice, istorice, juridice, moralī, pastorali, dar mai alesu rituali, — predice pre domineci, serbătorī și diferite ocasiuni, mai alesu pentru ocasiuni funebrale, precum și »scheițe de predici», și ori-ce amenunte aplicabili în predici, »catechese» și alte »invêtaturī pentru poporū, tractate pedagogice, didactice, studii și recensii literare, sciri — din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețulu de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pre 1/2 2 fl., pre 1/4 1 fl. — Pentru România pre anulū întregū 10 franci — lei, — plătibili în bilete de bancă ori în timbre postali.

„Cărțile Săteanului Român.” Pentru tóte trebuințele poporului romanū. Apare în fie-care lună câte una carte de 1—1 1/3 cólă — și publică: »novele populare, istorióre, fabule, poesii, anecdote, proverbiu» și alte »amenunte de invêtatură și petrecere, cunoscințe de economiă, industriă, igienă ș. a., — »sciri din lumea mare» mai alesu acelea cari mai de aprópe atingū pe poporul nostru. — Prețulu de prenumerațiune pre unū anū întregū e numai 1 fl. v. a., pentru România 2 franci 50 bani — plătibili în timbre postali.

Tóte aceste trei șiare deodată abonate costau pre anulū întregū 8 fl. v. a., pentru România 20 franci — lei.

— Esemplare complete dela începutulū anulū mai sunt câteva. —

Aceia, cari voru aboná tóte trei șiarele nóstre, ori barem douē din ele, voru primi indată gratis patru portrete foarte frumóse.

Numeri de probă se trimittu gratis ori cui.

A se adresá la: **Cancelaria „NEGRUȚIU”** în Gherla (Szamosujvár) unde se mai află încă de vênđare următorele **opuri de minune eftine:**

Amorū și dincolo de mormêntu. Novelă de Ponson du Terail, trad. de N. F. Negruțiu. Prețulu 30 cr. — **Biblioteca Săteanului Român.** Cartea I., II., III., IV., cuprindū materii foarte interesante și amuzante. Prețulu la tóte patru 1 fi. — câte una deosebi 30 cr. — **Biblioteca Familiei.** Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr. — **Colectă de Recepte** din economiă, industriă, comerțu și chemiă pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr. — **Apologiă.** Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înveredite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg Gabr. Sincai. Prețulu 30 cr. — **Renascerea limbii românesce** în vorbire și scriere înveridită și apreată de Dr. Gregoriu Silasi. Broșura I. și II. Prețulu fie-căreia e 40 cr. — Ambele împreună 70 cr. — **Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu.** Unū volumū de 192 pagine cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusū (dela

1 fl. 20 cr. la) 60 cr. — **Ifigenia în Aulida.** Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr. — **Ifigenia în Tauris.** Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr. — **Branda seu Nunta fatală.** Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Novela istorică națională. Prețulu 20 cr. — **Elu trebuie se se însóre.** Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr. — **Secretele alor trei nopți seu trei morți vii.** Romanu anglesu după Frankstein de Pamfilu I. Grapini. Prețulu 50 cr. — **Herman și Dorotea** după W. de Goethe traducțiune liberă de Const. Morariu. Prețulu 50 cr. — **Economiă pentru scólele popor.** de T. Roșiu. Ed. II, Prețulu 30 cr. — **Petulantul.** Comediă în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Șiuluțu. Prețulu 50 cr. — **Nu me uita.** Colectiune; de versuri funebrale urmate de iertăciuni, epitafie ș. a. Prețulu 50 cr.

— Tóte acestea 20 opuri deodată procurate se dau cu prețulu bagatelū de 3 fl. 60 cr. —